

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 2017 r.

w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego

Na podstawie art. 13 ust. 22 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. poz. 195 i 1579 oraz z 2017 r. poz. 60, 245, 624, 777 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób i tryb postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego;
- 2) szczegółowy zakres informacji, jakie mają być zawarte we wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, zwanego dalej „wnioskiem”, oraz w oświadczeniach niezbędnych do ustalenia tego prawa, w tym oświadczeniach o dochodach członków rodziny oraz zaświadczeniu, o którym mowa w art. 13 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zwanej dalej „ustawą”.

§ 2. Wniosek zawiera odpowiednio:

- 1) dane dotyczące wnioskodawcy i członków rodziny wnioskodawcy w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL, numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz – o ile je posiada – adres poczty elektronicznej i numer telefonu;
- 2) klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

§ 3. Oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego, w tym oświadczenia wnioskodawcy o dochodach członków rodziny, zawierają odpowiednio:

¹⁾ Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – rodzina, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 1905).

- 1) dane osoby składającej oświadczenie oraz dane członka rodziny, którego dotyczy oświadczenie, w tym: imię, nazwisko, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL, numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 2) dane dotyczące dochodu;
- 3) klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

§ 4. Zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego, o którym mowa w art. 13 ust. 4 pkt 2 ustawy, zawiera informacje odpowiednio o:

- 1) formie opłacanego podatku,
- 2) wysokości przychodu,
- 3) stawce podatku,
- 4) wysokości opłaconego podatku

– w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na jaki ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego.

§ 5. Ustalając prawo do świadczenia wychowawczego, uwzględnia się odpowiednio:

- 1) dokumenty stwierdzające wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio:
 - a) oświadczenia wnioskodawcy o dochodach członków rodziny osiągniętych w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na który ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego, innych niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2032 i 2048 oraz z 2017 r., poz. 60, 528, 648, 859 i 1089),
 - b) zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego, dotyczące członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
 - c) zaświadczenie właściwego organu gminy, nakaz płatniczy albo oświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na który ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego,
 - d) umowę dzierżawy – w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy

zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej,

- e) umowę o wniesieniu wkładów gruntowych – w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną,
- f) odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną,
- g) przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani orzeczeniem sądu, ugodą sądową, ugodą zawartą przed mediatorem lub innym tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny,
- h) w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w orzeczeniu sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytule wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd:
 - zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, lub
 - informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą,
- i) dokument, w tym oświadczenie, określający datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu,

- j) dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany – w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na który ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego,
 - k) dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu – w przypadku uzyskania dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na który ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego;
- 2) kartę pobytu – w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1990, 1948 i 2066 oraz z 2017 r. poz. 60 i 858);
 - 3) kartę pobytu i decyzję o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub inny dokument uprawniający cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uprawnia do wykonywania pracy;
 - 4) odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód lub separację albo odpis zupełny lub skrócony aktu zgonu małżonka lub rodzica dziecka – w przypadku osoby samotnie wychowującej dziecko;
 - 5) odpis zupełny aktu urodzenia dziecka – w przypadku gdy ojciec jest nieznany;
 - 6) odpis prawomocnego orzeczenia sądu oddalającego powództwo o roszczenia alimentacyjne;
 - 7) odpis prawomocnego orzeczenia sądu zobowiązującego jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka;
 - 8) odpis prawomocnego postanowienia sądu orzekającego przysposobienie lub zaświadczenie sądu opiekuńczego lub ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka;
 - 9) odpis orzeczenia sądu wskazującego na pozostawanie dziecka pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach;
 - 10) orzeczenie sądu o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka;
 - 11) inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego.

§ 6. Postępowanie w sprawie o świadczenie wychowawcze na wniosek osoby, która nie ma miejsca zamieszkania, prowadzi organ gminy lub miasta właściwy ze względu na miejsce jej czasowego pobytu.

§ 7. Formularz wniosku o świadczenie wychowawcze oraz innych dokumentów niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego udostępnia organ właściwy prowadzący postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego.

§ 8. Dokumenty, o których mowa w § 5, z wyjątkiem dokumentów wymienionych w § 5 pkt 1 lit. a, b, i h oraz oświadczeń wymienionych w niniejszym rozporządzeniu, są składane jako kopie tych dokumentów.

§ 9. 1. W przypadku gdy członek rodziny ma zobowiązania alimentacyjne na rzecz osoby spoza rodziny, od dochodu członka rodziny odejmuje się kwotę alimentów zapłaconych na rzecz tej osoby.

2. W przypadku ustalania dochodu z gospodarstwa rolnego dochód rodziny ustala się na podstawie przeciętnej liczby hektarów przeliczeniowych znajdujących się w posiadaniu rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na który ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego.

3. W przypadku gdy członek rodziny osiąga dochody poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, dokonuje się ich przeliczenia na podstawie średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego roku kalendarzowego, z którego dochód członków rodziny stanowi podstawę ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego.

4. W przypadku gdy członek rodziny uzyska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dochód po roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na jaki ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego, przeliczenia tego dochodu dokonuje się na podstawie średniego kursu walut obcych z ostatniego dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu.

§ 10. 1. Ustalając dochód rodziny, nie uwzględnia się dochodu zaginionego małżonka, a ustalając dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie, nie uwzględnia się tego małżonka.

2. W przypadku gdy małżonek osoby otrzymującej świadczenie wychowawcze lub ubiegającej się o świadczenie wychowawcze zaginął, ustalając prawo do świadczenia wychowawczego uwzględnia się zaświadczenie właściwej w sprawie jednostki Policji o

przyjęciu zgłoszenia zaginięcia małżonka, a w przypadku cudzoziemców – właściwej instytucji.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2017 r.²⁾

**MINISTER RODZINY, PRACY I
POLITYKI SPOŁECZNEJ**

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz. U. poz. 214), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 46 ustawy z dnia ... 2017 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin (Dz. U. poz. ...).

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego realizuje upoważnienie ustawowe, zawarte w art. 13 ust. 22 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. poz. 195, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ... o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin (Dz. U. poz. ...), zwaną dalej „nowelizacją”.

Na mocy art. 13 ust. 22 ustawy minister właściwy do spraw rodziny został zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz szczegółowego zakresu informacji, jakie mają być zawarte:

- 1) we wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego,
- 2) w oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego, w tym oświadczeniach o dochodach członków rodziny oraz zaświadczeniu naczelnika urzędu skarbowego zawierającym odpowiednio informacje o formie opłacanego podatku, wysokości przychodu, stawce podatku oraz o wysokości opłaconego podatku dochodowego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na jaki ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego, dotyczące członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne

– kierując się koniecznością zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz przekazywania dokumentacji niezbędnej do sprawnej realizacji, w tym drogą elektroniczną, zadań w zakresie świadczenia wychowawczego.

Nowelizacja, która wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2017 r., wprowadza, w zakresie delegacji ustawowej i co za tym idzie w projektowanym rozporządzeniu, przede wszystkim zmiany polegające na rezygnacji ze wzoru wniosku o przyznanie świadczenia wychowawczego. Zamiast tego wprowadzony zostanie katalog podstawowych danych, jakie mają być zawarte we wniosku oraz w załącznikach do wniosku, tj. w oświadczeniach i zaświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego. Minister właściwy do spraw rodziny, w celu usprawnienia procesu ubiegania się o świadczenia

wychowawcze, na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, będzie mógł zamieścić przykładowy wzór wniosku i załączników, zgodny z aktualnym stanem prawnym, możliwy do wykorzystania przez organy właściwe (teleinformatyczne systemy dziedzinowe wykorzystywane przez organy właściwe do obsługi postępowań administracyjnych w sprawach o świadczenia wychowawcze oraz internetowe kreatory wniosków o świadczenia wychowawcze będą oparte na przykładowym wzorze wniosku i załączników opublikowanych przez ministra właściwego do spraw rodziny). Rozwiązanie takie usprawni proces przygotowania i publikacji jak najbardziej aktualnych wzorów wniosków o świadczenie wychowawcze oraz wzorów załączników do tego wniosku, między innymi w związku z upowszechnieniem elektronicznej drogi składania wniosków.

W związku z powyższym projektowane rozporządzenie przewiduje określenie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze – w tym zakresie nie przewiduje się znaczących zmian w porównaniu do rozwiązań wynikających z obowiązującego obecnie rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz. U. poz. 214) – oraz katalogu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i załącznikach do niego, zwłaszcza że podstawowy zakres danych wymaganych we wniosku pozostaje określony w art. 13 ustawy.

Nowym rozwiązaniem przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko na nowy okres świadczeniowy będzie obowiązek przedstawienia zaświadczenia naczelnika urzędu skarbowego zawierającego odpowiednio informacje o formie opłacanego podatku, wysokości przychodu, stawce podatku oraz o wysokości opłaconego podatku dochodowego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na jaki ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego, dotyczącego członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, co wynika ze zmiany przepisów ustawy dotyczących sposobu ustalania dochodu przy tej formie opodatkowania. Także nowym rozwiązaniem będzie składanie wszystkich oświadczeń, w tym dotyczących dochodów członków rodziny, niezbędnych do przyznania świadczenia, przez wnioskodawcę, który jest stroną postępowania administracyjnego.

Ponadto rezygnuje się z regulacji szczególnych dotyczących uwierzytelniania kopii dokumentów niezbędnych do przyznania świadczenia wychowawczego, co oznacza, że w tym zakresie będą miały zastosowanie przepisy kodeksu postępowania administracyjnego (w szczególności obowiązujący od 1 czerwca 2017 r. art. 76a § 2b).

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem wejścia w życie nowelizacji, tj. z dniem 1 sierpnia 2017 r.

Problematyka regulowana w projekcie rozporządzenia jest zgodna z przepisami prawa Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie wywiera wpływu na sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204 oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).